

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-15816/2022-ERU

V Ostravě dne 12. května 2025

Č. j. 15816-39/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 17. dubna 2023 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a vedeném pod sp. zn. OSR-15816/2022-ERU s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **NWT a.s.**,

se sídlem nám. Míru 1217, 768 24 Hulín, IČO: 634 69 511,

ve věci podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. září 2022 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost NWT a.s., se sídlem nám. Míru 1217, 768 24 Hulín, IČO: 634 69 511 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustil 33 dílčími útoky tím, že jakožto držitel licence č. 241533579 na obchod s plynem přerušil dodávku plynu zákazníkům v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona, když dne 14. září 2022 zadal provozovateli distribuční soustavy (prostřednictvím informačního systému operátora trhu) 33 požadavků na zkrácení dodávek plynu, v důsledku čehož dne 15. září 2022 ukončil dodávky plynu do odběrných míst

1. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o., se sídlem 17. listopadu 2995/1a, 690 02 Břeclav, IČO: 255 43 571 (dále jen „TEPLO Břeclav s.r.o.“),
2. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
3. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
4. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
5. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
6. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
7. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
8. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
9. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
10. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
11. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
12. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
13. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
14. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
15. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
16. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
17. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
18. EIC [REDAKCE] zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,

19. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
20. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
21. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
22. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
23. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
24. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
25. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
26. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.,
27. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o., se sídlem Krejčího 487, 793 26 Vrbno pod Pradědem, IČO: 258 48 810 (dále jen „TEPLO VRBNO s.r.o.“),
28. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
29. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
30. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
31. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
32. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,
33. EIC ██████████ zákazníka společnosti TEPLO VRBNO s.r.o.,

přestože v odběrných místech nedocházelo k neoprávněnému odběru plynu.

II.

Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18223.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v rozhodném znění, a ust. článku II vyhlášky č. 145/2024 Sb. se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18223.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření Energetického regulačního úřadu (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) provedených pod sp. zn. 17340/2022-ERU a sp. zn. 15816/2022-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení mohl postupovat v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 17. dubna 2023 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-15816/2022-ERU spis šetření sp. zn. 17340/2022-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 15816-10/2022-ERU, a dále navázal na spis šetření sp. zn. 15816/2022-ERU.

- [3] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil správní orgán podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení společně správní řízení sp. zn. OSR-15816/2022-ERU z moci úřední pro podezření ze spáchání dvou pokračujících přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 17. dubna 2023, č. j. 15816-11/2022-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [4] Dne 11. července 2023 vydal správní orgán rozhodnutí, č. j. 15816-17/2022-ERU, které bylo účastníku řízení doručeno téhož dne a kterým uznal účastníka řízení vinným ze spáchání dvou pokračujících přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a uložil mu úhrnnou pokutu ve výši 200 000 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Proti rozhodnutí podal účastník řízení dne 25. července 2023 rozklad (založen pod č. j. 15816-18/2022-ERU).
- [5] Dne 22. března 2024 vydala Rada Úřadu rozhodnutí, č. j. 15816-24/2022-ERU (dále jen „Rozhodnutí o rozkladu“), které bylo účastníku řízení doručeno téhož dne a kterým byla část správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-15816/2022-ERU pro podezření z pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (viz výrok II. napadeného rozhodnutí) zastavena a zbylá část správního řízení vedeného pro podezření z pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (viz výrok I. napadeného rozhodnutí) vrácena Úřadu k novému projednání.
- [6] Správní orgán následně v novém projednání věci vydal dne 19. června 2024 usnesení, č. j. 15816-25/2022-ERU, kterým i zbylou část vedeného správního řízení zastavil. Usnesení bylo účastníku řízení doručeno téhož dne.
- [7] Ve zkráceném přezkumném řízení bylo rozhodnutím Rady Úřadu ze dne 13. srpna 2024, č. j. 15816-29/2022-ERU, předmětné usnesení zrušeno a věc vrácena Úřadu, a to s účinky ode dne právní moci uvedeného rozhodnutí, tj. ode dne 8. ledna 2025, když rozhodnutím Rady Úřadu ze dne 7. ledna 2025, č. j. 15816-34/2022-ERU, byl zamítnut rozklad účastníka řízení proti rozhodnutí o přezkumu (založen pod č. j. 15816-30/2022-ERU) a napadené rozhodnutí o přezkumu bylo potvrzeno.
- [8] Po vrácení věci Úřadu zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění ze dne 6. března 2025, č. j. 15816-35/2022-ERU, které bylo účastníku řízení doručeno následující den a kterým byl účastník řízení vyrozuměn o pokračování ve správním řízení sp. zn. OSR-15816/2022-ERU a o změně právní kvalifikace skutku, o němž je správní řízení vedeno. Dne 17. března 2025 zaslal účastník řízení správnímu orgánu své vyjádření (založeno pod č. j. 15816-36/2022-ERU).
- [9] Dne 15. dubna 2025 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 15816-37/2022-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Současně byl účastník řízení vyrozuměn o tom, co tvoří podklady pro rozhodnutí ve věci. Dne 24. dubna 2025 zaslal účastník řízení správnímu orgánu své vyjádření (založeno pod č. j. 15816-38/2022-ERU).
- [10] Správní orgán konstatuje, že zjištění uvedená v tomto rozhodnutí a jejich právní hodnocení vyplývají z již dříve zjištěného skutkového stavu, a proto správní orgán v novém projednání věci nikterak nedoplňoval skutkový stav, věc ovšem v souladu se závazným právním názorem odvolacího správního orgánu vysloveným v Rozhodnutí o rozkladu právně překvalifikoval. Dále vzal správní orgán při právním posouzení věci v potaz i závěry učiněné v rozhodnutí Rady Úřadu ze dne 13. srpna 2024, č. j. 15816-29/2022-ERU, i v rozhodnutí Rady Úřadu ze dne 7. ledna 2025, č. j. 15816-34/2022-ERU, kdy měl správní orgán prvního stupně vydat usnesení ze dne 19. června 2024, č. j. 15816-25/2022-ERU, v rozporu s právními předpisy a odklonit se od závazného právního názoru odvolacího správního orgánu bez zásadního argumentu, když jeho argumentace (mj. o nenaplnění materiální stránky) byla Radou

Úřadu zásadně zpochybněna s poukazem na to, že jednání účastníka řízení mělo potenciál ohrozit dodávku tepla pro značné množství domácností a jiných institucí, což má být okolností svědčící pro vyšší závažnost vytýkaného jednání. Rada Úřadu také konstatovala, že pokud by bylo připuštěno, že takové jednání nespadá svojí závažností pod skutkovou podstatu přestupku, otevřela by se možnost ukončovat dodávky plynu jen proto, že to dodavateli bude obchodně vyhovovat, což by bylo zcela proti smyslu ust. § 61 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

- [11] Správní orgán tedy s ohledem na průběh správního řízení, právní názor vyslovený v Rozhodnutí o rozkladu, jímž je správní orgán vázán, a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [12] Účastník řízení je právnická osoba, která vznikla dne 22. června 1995 zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně pod sp. zn. [REDACTED].
- [13] Úřadu je z úřední činnosti známo, že účastník řízení byl mj. držitelem licence na obchod s plynem č. 241533579 se zahájením výkonu licencované činnosti ode dne 6. ledna 2016. Rozhodnutím Úřadu ze dne 21. února 2025, č. j. 01061-3/2025-ERU, byla uvedená licence zrušena, neboť účastník řízení přestal splňovat podmínky pro její udělení, když s odkazem na ust. § 6 odst. 6 energetického zákona neměl ustanoveného nového odpovědného zástupce poté, co původní požádal dne 2. září 2024 Úřad o ukončení této funkce.
- [14] Dále je Úřadu z veřejně dostupných informací v insolvenčním rejstříku a z vedeného správního řízení známo, že
- a) účastník řízení podal dne 13. října 2022 insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení reorganizace, a proto Krajský soud v Brně (insolvenční soud) vyhláškou ze dne 13. října 2022, č. j. [REDACTED] zahájil insolvenční řízení účastníka řízení,
 - b) v rámci insolvenčního řízení (viz Insolvenční návrh dlužníka ze dne 12. října 2022) účastník řízení uvedl, že vykonává své podnikatelské aktivity prostřednictvím 10 hlavních divizí; jednou z nich je i divize „Energie“, která se zaměřuje na dodávky elektřiny a plynu velkoodběratelům i maloodběratelům. V důsledku toho, že účastník řízení dodával uvedené komodity za fixně stanovené ceny na základě smluv na dobu určitou, a energetické krize (zvýšení cen komodit na burze) došlo ke značné ztrátě divize „Energie“, která se postupem času prohlubovala. Účastník řízení nejprve provozní ztrátu divize „Energie“ pokrýval z kladných hospodářských výsledků ostatních divizí, zisků minulých let a prodejem části svého majetku a majetku společností holdingu. Účastník řízení také uvedl, že podle svých kalkulací byl schopen odvrátit svůj potenciální úpadek prodejem zbytného majetku a pokračujícím provozem obchodního závodu. Ovšem vzhledem k odstavení hlavního bankovního účtu soudním exekutorem jej vyzvala společnost innogy Energie, s.r.o., ke složení jistiny ve výši, kterou ovšem účastník řízení nedisponoval. Po nesložení jistiny v termínu byl u operátora trhu dne 3. října 2022 zahájen proces odregistrace společnosti innogy Energie, s.r.o., jakožto subjektu zúčtování odchylek na odběrných místech plynu a elektřiny, do kterých dodával účastník řízení jakožto obchodník s plynem/elektřinou uvedenou komoditu. Následně již účastník řízení nebyl schopen odvrátit svůj potenciální úpadek a musel přistoupit k podání dlužnického insolvenčního návrhu s návrhem na povolení reorganizace,
 - c) usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 20. října 2022, č. j. [REDACTED] rozhodl insolvenční soud o úpadku účastníka řízení,
 - d) usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 26. ledna 2023, č. j. [REDACTED] povolil insolvenční soud účastníku řízení reorganizaci,

- e) usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 23. června 2023, č. j. [REDAKCE] byla insolvenčním soudem schválena zpráva o reorganizačním plánu účastníka řízení ze dne 16. června 2023,
- f) ve Zprávě o reorganizačním plánu účastníka řízení ze dne 16. června 2023 je v Části 9 – Navrhované podnikání a financování Dlužníka mj. uvedeno, že se účastník řízení v rámci reorganizace rozhodl ukončit činnost mj. divize „Energie“. U zbylých divizí, u nichž se účastník řízení rozhodl neukončit jejich činnost, je jeho záměrem v rámci reorganizace jejich podnikání oddělit do samostatných společností,
- g) i po změně reorganizačního plánu, kdy usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 5. září 2023, č. j. [REDAKCE] byla insolvenčním soudem schválena zpráva o reorganizačním plánu účastníka řízení ze dne 29. srpna 2023, zůstal výše uvedený záměr účastníka řízení beze změny,
- h) usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. května 2024, č. j. [REDAKCE], kterým bylo usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. října 2023, č. j. [REDAKCE], ve znění opravného usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. listopadu 2023 č. j. [REDAKCE], změněno, byl reorganizační plán účastníka řízení ze dne 1. srpna 2023 schválen,
- i) usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 27. září 2024, č. j. [REDAKCE] vzal insolvenční soud na vědomí splnění podstatných částí reorganizačního plánu účastníka řízení.

III. I. zákazník společnost TEPLLO VRBNO s.r.o. (spis šetření sp. zn. 17340/2022-ERU)

- [15] Dne 13. května 2020 uzavřel účastník řízení se společností TEPLLO VRBNO s.r.o., se sídlem Krejčího 487, 793 26 Vrbno pod Pradědem, IČO: 258 48 810 (dále také jen „zákazník“ nebo „TEPLLO VRBNO s.r.o.“), Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu (založena pod č. j. 17340-1/2022-ERU a č. j. 17340-5/2022-ERU), kterou se účastník řízení zavázal zajistit zákazníkovi dodávky plynu ve sjednaném množství, jakosti, čase a místě pro odběrná místa uvedená v Tabulce č. 1. Zákazník se zavázal zaplatit účastníkovi řízení sjednanou cenu za dodaný plyn a s tím spojená plnění, konkrétně [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH (tj. energetická hodnota plynu včetně strukturování a přepravy) a dále aktuální cenu za distribuci a za služby operátora trhu stanovenou cenovým rozhodnutím Úřadu a daně stanovené příslušnými právními předpisy. Smlouva byla účinná pro období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022.

Tabulka č. 1: Odběrná místa společnosti TEPLLO VRBNO s.r.o.

	EIC odběrného místa	Adresa odběrného místa
1	[REDAKCE]	[REDAKCE]
2	[REDAKCE]	[REDAKCE]
3	[REDAKCE]	[REDAKCE]
4	[REDAKCE]	[REDAKCE]
5	[REDAKCE]	[REDAKCE]
6	[REDAKCE]	[REDAKCE]
7	[REDAKCE]	[REDAKCE]

- [16] „Oznámením o změně podmínek smlouvy v důsledku mimořádné situace na trhu s komoditami“ ze dne 14. března 2022 (založeno pod č. j. 17340-1/2022-ERU a č. j. 17340-5/2022-ERU) vyzval účastník řízení zákazníka k uzavření dodatku k výše uvedené smlouvě, na základě kterého by od 1. dubna 2022 došlo ke změně podmínek dodávek plynu, konkrétně účastník řízení by zákazníkovi dodával plyn za spotové ceny. Pro případ, že by zákazník zasláný dodatek nepodepsal do 17. března 2022, účastník řízení v oznámení uvedl, že bude nucen ukončit smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ke dni 31. března 2022. Vzniklou situaci účastník řízení odůvodnil jako důsledek současné krize, tj. ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, s tím související mezinárodní sankce a obava z možného zastavení dodávek plynu jak ze strany Evropské unie, tak ze strany Ruské federace, a souvisejícího stavu na burze. Uvedené označil za okolnost vyšší moci a podstatnou změnu okolností. Účastník řízení také uvedl, že dodavatel zemního plynu mu cenu komodity zafixoval pouze pro první kvartál roku 2022, pro zbytek roku už však nikoliv. Komoditu má však předjednanou a „zasmluvněnou“ na celý rok 2022.

- [17] Přípisem ze dne 17. března 2022 (založen pod č. j. 17340-1/2022-ERU a č. j. 17340-5/2022-ERU) oznámil zákazník účastníkovi řízení, že trvá na plnění všech závazků z uzavřené smlouvy a nesouhlasí se změnou ceny za komoditu. Také účastníka řízení vyzval k zajištění řádné a nepřerušované dodávky plynu po celou dobu účinnosti uzavřené smlouvy.
- [18] „Oznámením o zániku závazků ze Smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu ze dne 13. 5. 2020“ ze dne 9. září 2022 (založeno pod č. j. 17340-1/2022-ERU a č. j. 17340-5/2022-ERU) informoval účastník řízení zákazníka, že jeho závazky ze smlouvy zanikly ke dni 31. srpna 2022 z důvodu tzv. následné nemožnosti plnění ve smyslu ust. § 2006 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Dále účastník řízení zopakoval, že v důsledku válečných událostí na Ukrajině, navazujících sankcí uložených Ruské federaci a společně s Ruské federací, došlo k přerušení většiny do té doby fungujících obchodních i dopravních plynových tras, čímž vznikl nedostatek plynu a enormní nárůst jeho ceny na velkoobchodním trhu, který měl dle účastníka řízení zcela nepředvídatelný charakter. Ke dni 31. srpna 2022 se velkoobchodní cena plynu měla vyšplhat na částku ████████ Kč/MWh a plnění závazků účastníka řízení se tak stalo nemožným, protože účastník řízení není schopen za takových podmínek a dle uzavřené smlouvy plyn zákazníkovi obstarat. Dále účastník řízení informoval zákazníka, že požádal operátora trhu o zkrácení dodávek plynu do odběrných míst zákazníka, a proto je nutné, aby zákazník do 10 pracovních dnů uzavřel smlouvu s novým dodavatelem plynu.
- [19] Výzvami k narovnání bezesmluvního vztahu – hrozící neoprávněný odběr ze dne 14. září 2022 (založeno pod č. j. 17340-1/2022-ERU) oznámil provozovatel distribuční soustavy zákazníkovi, že k 15. září 2022 dojde k ukončení dodávek plynu do jeho odběrných míst EIC ████████ a EIC ████████ a počínaje dnem 16. září 2022 bude další distribuce plynu kvalifikována jako neoprávněná distribuce, nedojde-li k neprodlenému narovnání bezesmluvního vztahu, tedy k zajištění dodávky a distribuce plynu u nového obchodníka s plynem.
- [20] Výzvami k narovnání bezesmluvního vztahu – ukončeno pro neakceptaci ceny ze dne 15. září 2022 (založeno pod č. j. 17340-1/2022-ERU) oznámil provozovatel distribuční soustavy zákazníkovi, že k 15. září 2022 provedl účastník řízení zkrácení dodávky plynu do jeho odběrných míst EIC ████████, EIC ████████, EIC ████████, EIC ████████ a EIC ████████, a to na základě odstoupení od smlouvy zákazníkem. Dále bylo zákazníkovi sděleno, že počínaje dnem 16. září 2022 není pro uvedená odběrná místa zajištěna řádná dodávka a distribuce plynu od žádného z obchodníků s plynem, a proto je provozovatel distribuční soustavy oprávněn omezit nebo přerušit distribuci plynu do odběrných míst.
- [21] Z výpisu z informačního systému operátora trhu (založen pod č. j. 17340-2/2022-ERU), mj. vyplývá, že do odběrných míst zákazníka uvedených v Tabulce č. 1 tohoto rozhodnutí začal účastník řízení dodávat plyn počínaje 1. lednem 2020 a dodávky byly ukončeny k datu 15. září 2022 z důvodu „Z2 – výpověď smlouvy dle § 11a odst. 4 nebo § 11b odst. 1 EZ“. Požadavky na zkrácení dodávek plynu do uvedených odběrných míst zákazníka byly účastníkem řízení zadány dne 14. září 2022 v 9:09 hod.

III. II. zákazník společnost TEPLO Břeclav s.r.o. (spis šetření sp. zn. 15816/2022-ERU)

- [22] Dne 23. dubna 2020 uzavřel účastník řízení se společností TEPLO Břeclav s.r.o., se sídlem 17. listopadu 2995/1a, 690 02 Břeclav, IČO: 255 43 571 (dále také jen „zákazník“ nebo „TEPLO Břeclav s.r.o.“) Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu (založena pod č. j. 15816-3/2022-ERU a č. j. 15816-4/2022-ERU), kterou se účastník řízení zavázal zajistit zákazníkovi dodávky plynu ve sjednaném množství, jakosti, čase a místě pro odběrná místa uvedená v Tabulce č. 2. Zákazník se zavázal zaplatit účastníkovi řízení sjednanou cenu za dodaný plyn a s tím spojená plnění, konkrétně pro období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 částku ve výši ████████ Kč/MWh bez DPH (tj. energetická hodnota plynu včetně strukturování a přepravy) a dále aktuální cenu za distribuci a za služby operátora trhu stanovenou cenovým rozhodnutím Úřadu a daně stanovené příslušnými právními předpisy. Smlouva byla uzavřena pro období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2023.

Tabulka č. 2: Odběrná místa společnosti TEPLO Břeclav s.r.o.

	EIC odběrného místa	Adresa odběrného místa
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		

- [23] V Dodatku č. ■ ze dne 10. ledna 2022 ke Smlouvě o sdružených službách dodávky zemního plynu (založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU a č. j. 15816-4/2022-ERU) se smluvní strany dohodly mj. na zvýšení jednotkové komoditní ceny plynu pro období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 na částku ■ Kč/MWh bez DPH.
- [24] „Oznámením o změně podmínek smlouvy v důsledku mimořádné situace na trhu s komoditami“ ze dne 15. března 2022 (založeno pod č. j. 15816-3/2022-ERU) vyzval účastník řízení zákazníka k uzavření dalšího dodatku k výše uvedené smlouvě, na základě kterého by od 1. dubna 2022 došlo ke změně podmínek dodávek plynu, konkrétně účastník řízení by zákazníkovi dodával plyn za spotové ceny. Pro případ, že by zákazník zasláný dodatek nepodepsal do 17. března 2022, účastník řízení v oznámení uvedl, že bude nucen ukončit smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ke dni 31. března 2022. Vzniklou situaci účastník řízení odůvodnil jako důsledek současné krize, tj. ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, s tím související mezinárodní sankce a obava z možného zastavení dodávek plynu jak ze strany Evropské unie, tak ze strany Ruské federace, a souvisejícího stavu na burze. Uvedené označil za okolnost vyšší moci a podstatnou změnu okolností. Účastník řízení také uvedl, že dodavatel plynu mu cenu komodity zafixoval pouze pro první kvartál roku 2022, pro zbytek roku už však nikoliv. Komoditu má však předjednanou a „zasmluvněnou“ na celý rok 2022.
- [25] Zákazník prostřednictvím svého právního zástupce oznámil účastníkovi řízení přípisem ze dne 17. března 2022 (založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU a č. j. 15816-4/2022-ERU), že trvá na dodržení původního smluvního závazku, neboť neshledává důvod pro změnu smluvního ujednání.
- [26] Na žádost účastníka řízení ovšem začaly smluvní strany o nastalé situaci jednat. Jednání vyvrcholila přípisem účastníka řízení „Finální návrh modifikace smlouvy o dodávce plynu“ ze dne 14. dubna 2022

(založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU), kdy účastník řízení nabídl zákazníkovi zachování fixní ceny, ovšem ve výši ■■■EUR/MWh. I tento návrh zákazník přípisem právního zástupce ze dne 15. června 2022 (založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU) odmítl s tím, že aktuální cena plynu na trhu je v přibližné výši jako v době, kdy byl uzavírán Dodatek č. ■■■ ke smlouvě, a proto trvá na plnění smlouvy dle podmínek uvedených v jejím dodatku.

- [27] „Oznámením o zániku závazků ze Smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu ze dne 23. 4. 2020“ ze dne 9. září 2022 (založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU a č. j. 15816-4/2022-ERU) informoval účastník řízení zákazníka, že jeho závazky ze smlouvy zanikly ke dni 31. srpna 2022 z důvodu tzv. následné nemožnosti plnění ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku. Dále účastník řízení zopakoval, že v důsledku válečných událostí na Ukrajině, navazujících sankcí uložených Ruské federaci a společně s Ruské federací, došlo k přerušování většiny do té doby fungujících obchodních i dopravních plynových tras, čímž vznikl nedostatek plynu a enormní nárůst jeho ceny na velkoobchodním trhu, který měl dle účastníka řízení zcela nepředvídatelný charakter. Ke dni 31. srpna 2022 se velkoobchodní cena plynu měla vyšplhat na částku ■■■ Kč/MWh a plnění závazků účastníka řízení se tak stalo nemožným, protože účastník řízení není schopen za takových podmínek a dle uzavřené smlouvy plyn zákazníkovi obstarat. Dále účastník řízení informoval zákazníka, že požádal operátora trhu o zkrácení dodávek plynu do odběrných míst zákazníka, a proto je nutné, aby zákazník do 10 pracovních dnů uzavřel smlouvu s novým dodavatelem plynu.
- [28] Přípisem ze dne 12. září 2022 (založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU) sdělil právní zástupce zákazníka účastníkovi řízení, že trvá na plnění smlouvy podle podmínek uvedených v jejím Dodatku č. ■■■ a požádal jej o zpětvzetí žádosti o zkrácení dodávek plynu u operátora trhu.
- [29] Operátor trhu na žádost právního zástupce zákazníka mu sdělil přípisem ze dne 15. září 2022 (založen pod č. j. 15816-1/2022-ERU), že dodávky plynu do odběrných míst zákazníka byly ukončeny k datu 15. září 2022 na základě požadavku, který byl do informačního systému operátora trhu zadán účastníkem řízení dne 14. září 2022 v 9:13 hod.
- [30] Z výpisu z informačního systému operátora trhu (založen pod č. j. 15816-3/2022-ERU) mj. vyplývá, že do odběrných míst zákazníka uvedených v Tabulce č. 2 tohoto rozhodnutí začal účastník řízení dodávat plyn počínaje 1. lednem 2020 a dodávky byly ukončeny k datu 15. září 2022 z důvodu „Z2 – výpověď smlouvy dle § 11a odst. 4 nebo § 11b odst. 1 EZ“. Požadavky na zkrácení dodávek plynu do uvedených odběrných míst zákazníka byly účastníkem řízení zadány dne 14. září 2022 v 9:13 hod.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [31] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [32] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 4 písm. a) téhož zákona se použije zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, pokud se zákon změnil během páchaní trvajících přestupků. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [33] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. Zákon o odpovědnosti za přestupky i energetický zákon byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení.

- [34] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků [v důsledku vložení nových skutkových podstat nového subjektu došlo pouze k přečíslování ustanovení s uvedením možné výše pokuty, tj. z ust. § 91 odst. 15 písm. b) na ust. § 91 odst. 16 písm. b) energetického zákona]. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.
- [35] Správní orgán považuje za den spáchání vytykaného jednání den 14. září 2022, neboť v tento den zadal účastník řízení prostřednictvím informačního systému operátora trhu provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávek plynu do 33 odběrných míst zákazníků (nutno podotknout, že obchodník s plynem nemůže fakticky sám ukončit dodávku plynu do odběrného místa, ale může tak učinit provozovatel příslušné distribuční soustavy právě na základě požadavku obchodníka s plynem), a rozhodným zněním energetického zákona je proto znění účinné do 30. září 2022 tak, jak je uvedeno v záhlaví tohoto rozhodnutí.

IV. II. Obecný právní rámec

- [36] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že omezí nebo přeruší dodávku plynu zákazníkovi v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona.
- [37] Podle ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona má obchodník s plynem právo ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkovi při neoprávněném odběru plynu.
- [38] Podle ust. § 74 odst. 1 energetického zákona je neoprávněným odběrem plynu
- a) odběr bez právního důvodu nebo pokud právní důvod odpadl,
 - b) odběr při opakovaném neplnění platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem plynu, které nejsou splněny ani po předchozím upozornění,
 - c) odběr bez měřicího zařízení, pokud odběr bez měřicího zařízení nebyl smluvně sjednán,
 - d) připojení nebo odběr z té části zařízení, kterou prochází neměřený plyn
 1. které prokazatelně nezaznamenalo odběr nebo zaznamenalo odběr nesprávně ke škodě plynárenského podnikatele nebo obchodníka s plynem, v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti nebo příslušenství nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečné spotřebě změnily,
 2. které nebylo připojeno plynárenským podnikatelem nebo jehož připojení jím nebylo schváleno,
 3. které prokazatelně vykazuje chyby spotřeby ve prospěch zákazníka a na kterém bylo buď porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci nebo byl prokázán zásah do měřicího zařízení,
 - e) odběr v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém plynovodu nebo na zařízení distribuční soustavy, zařízení přepravní soustavy, zařízení pro výrobu nebo těžbu plynu nebo zařízení pro uskladňování plynu,
 - f) odběr plynu bez smlouvy o zúčtování odchylek nebo smlouvy, jejímž předmětem je přenesení odpovědnosti za odchylku na subjekt zúčtování trvající déle než 10 pracovních dní.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [39] Správnímu orgánu je z úřední činnosti známo, že účastník řízení byl v období od 6. ledna 2016 do 10. března 2025 držitelem licence na obchod s plynem č. 241533579. Správní orgán má tak

za zjištěné a prokázané, že účastník řízení byl v posuzovaném období obchodníkem s plynem se všemi právy a povinnostmi z tohoto postavení plynoucími.

- [40] Ve správním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení uzavřel
- dne 23. dubna 2020 se společností TEPLLO Břeclav s.r.o. smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve znění jejího dodatku č. ■, kterou se zavázal dodávat do odběrných míst specifikovaných ve smlouvě (viz Tabulka č. 2 tohoto rozhodnutí) plyn v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2023 za fixně stanovenou cenu,
 - dne 13. května 2020 se společností TEPLLO VRBNO s.r.o. smlouvu o sdružených službách dodávky plynu, kterou se zavázal dodávat do odběrných míst specifikovaných ve smlouvě (viz Tabulka č. 1 tohoto rozhodnutí) plyn v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 za fixně stanovenou cenu.
- [41] Dále považuje správní orgán za nesporné, že
- účastník řízení oznámil zákazníkům obsahově *de facto* totožnými přípisy – viz body [18] a [27] tohoto rozhodnutí (dále souhrnně jen „oznámení o zániku závazku“), že ke dni 31. srpna 2022 zanikly jeho závazky vůči nim z důvodu následné nemožnosti plnění,
 - následně dne 14. září 2022 zadal účastník řízení do informačního systému operátora trhu požadavky na zkrácení dodávek plynu do odběrných míst zákazníků uvedených v Tabulce č. 1 a č. 2 tohoto rozhodnutí, na základě kterých byly dne 15. září 2022 ukončeny dodávky plynu do předmětných odběrných míst.
- [42] Správní orgán se nejprve zabýval tím, zda byl účastník řízení oprávněn ukončit dodávky plynu do předmětných odběrných míst zákazníků.
- [43] Smluvní strany si ve smlouvách o sdružených službách dodávky plynu sjednaly (konkrétně v článku 5 bodě 1 a 3 v případě smlouvy se společností TEPLLO Břeclav s.r.o. a v článku 6 bodě 1 a 3 v případě smlouvy se společností TEPLLO VRBNO s.r.o.) několik případů, kdy může účastník řízení omezit či přerušit dodávky plynu, a to
- a) v nouzovém stavu ve smyslu ust. § 73 energetického zákona,
 - b) v případě, že zákazník nezaplatí za spotřebovaný zemní plyn podle smlouvy do 10 dnů od obdržení dodatečné výzvy k úhradě,
 - c) v případě, že zákazník odepře přístup k měřicímu zařízení za účelem kontroly, měření, údržby, výměny nebo odebrání měřicího zařízení a neoznámí tyto skutečnosti dodavateli bez zbytečného odkladu nebo opakovaně nezajistí měřicí zařízení nebo jeho část proti neoprávněné manipulaci (poškození úřední pečeti nebo plomby distributora),
 - d) v případě, že ve vztahu k majetku zákazníka bude rozhodnuto o existenci úpadku,
 - e) v případě neoprávněného odběru podle ust. § 74 energetického zákona.
- [44] Účastník řízení jako důvod ukončení dodávek plynu do předmětných odběrných míst neuvedl zákazníkům žádný z důvodů uvedených pod písm. a) až d) předchozího bodu rozhodnutí. Jako důvod zániku závazku ze smluv ke dni 31. srpna 2022 uvedl účastník řízení v oznámeních o zániku závazku tzv. následnou nemožnost plnění ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku, což je důvod, který by mohl být podřaditelný pod neoprávněný odběr plynu ve smyslu ust. § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona [viz písm. e) předchozího bodu rozhodnutí], kdy neoprávněným odběrem plynu je odběr bez právního důvodu nebo pokud právní důvod odpadl. Správní orgán se tedy dále zabýval tím, zda skutečně došlo k neoprávněnému odběru plynu ve smyslu ust. § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona.
- [45] Správní orgán považuje za nesporné, že právní důvod pro dodávky plynu v případě obou zákazníků (a všech předmětných odběrných míst) byl, a to (i) Smlouva o sdružených službách dodávky plynu ve znění jejího dodatku č. ■ ze dne 23. dubna 2020 v případě společnosti TEPLLO Břeclav s.r.o. a (ii) Smlouva o sdružených službách dodávky plynu ze dne 13. května 2020 v případě společnosti

TEPLO VRBNO s.r.o. Z oznámení o zániku závazku je zřejmé, že i účastník řízení má za to, že právní důvod dodávek plynu byl, avšak má dále za to, že následně odpadl, když jeho závazek ze smluv měl zaniknout z důvodu následné nemožnosti plnění. Správní orgán proto přistoupil k posouzení, zda závazek účastníka řízení ze smluv se zákazníky skutečně z uvedeného důvodu odpadl (zanikl), tedy zda v daném případě došlo k následné nemožnosti plnění.

- [46] Podle ust. § 2006 občanského zákoníku zaniká závazek pro nemožnost plnění, stane-li se dluh po vzniku závazku nesplnitelným. Plnění není nemožné, lze-li dluh splnit za ztížených podmínek, s většími náklady, s pomocí jiné osoby nebo až po určené době. Nemožnost plnění prokazuje dlužník.
- [47] Z oznámení o zániku závazku je zřejmé, že účastník řízení spatřuje následnou nemožnost plnění v tom, že došlo k enormnímu nárůstu ceny plynu, neboť v důsledku invaze ruských vojenských jednotek na Ukrajinu a navazujících sankcí uložených proti Ruské federaci a obchodním společnostem z Ruské federace byla přerušena většina do té doby fungujících obchodních i dopravních plynových tras, a zákazníci, i přes snahu účastníka řízení, nepřistoupili na zvýšení ceny plynu sjednané ve smlouvách, v důsledku čehož se plnění závazků účastníka řízení ze smluv stalo nemožné, když účastník řízení za dané situace nebyl schopen zemní plyn za účelem následných dodávek zákazníkům v režimu smluv obstarat.
- [48] Správní orgán nerozporuje, že vlivem mj. okolností, na které účastník řízení poukazuje (tj. sankce a omezení dodávek ruského plynu na evropský trh), došlo v roce 2022 k enormnímu růstu ceny za plyn. Správní orgán však musel posoudit, zda skutečnost v podobě zvýšení ceny plynu byla schopná způsobit nesplnitelnost dluhu (závazku) účastníka řízení ze smluv se zákazníky ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku, a proto posuzoval následující aspekty.
- [49] Nejprve je nutné zabývat se časovým hlediskem, tedy zda se skutečnost, která měla způsobit tvrzenou nesplnitelnost dluhu (závazku), stala až po vzniku závazku nebo již před vznikem závazku. Právní řád totiž vyžaduje, aby při následné nemožnosti plnění nastala nesplnitelnost dluhu až po vzniku závazku. Závazek účastníka řízení vznikl uzavřením smlouvy o sdružených službách dodávky plynu se zákazníky, konkrétně se společností TEPLO Břeclav s.r.o. dne 23. dubna 2020 a se společností TEPLO VRBNO s.r.o. dne 13. května 2020, s účinností vždy od 1. ledna 2022. Z vývoje cen plynu na trhu, který je Úřadu znám z jeho činnosti, je zřejmé, že ke strmému růstu ceny plynu došlo v druhé půlce června 2022, tedy až po vzniku závazku účastníka řízení. Správní orgán proto má tento aspekt za splněný.
- [50] Dále je nutné zabývat se tím, zda tvrzená nesplnitelnost je objektivního či subjektivního charakteru, neboť právní řád vyžaduje, aby následná nemožnost plnění byla naprostou, tedy objektivní, nesplnitelností dluhu. Objektivně nesplnitelný dluh je dluh, jehož splnění je nemožné nejen pro dlužníka, ale i pro kohokoliv jiného proto, že plnění je nemožné, a to fakticky (fyzicky) nebo právně (zákonem zakázané), nebo je plnění vázáno na osobu konkrétního dlužníka.
- [51] Účastník řízení při jednáních se zákazníky, konkrétně v přípisu ze dne 14. března 2022 v případě společnosti TEPLO VRBNO s.r.o. (založen pod č. j. 17340-1/2022-ERU a č. j. 17340-5/2022-ERU) a v přípisu ze dne 15. března 2022 v případě společnosti TEPLO Břeclav s.r.o. (založen pod č. j. 15816-5/2022-ERU) označených jako „Oznámení o změně podmínek smlouvy v důsledku mimořádné situace na trhu s komoditami“, uvedl, že
- „díky mnoha náročným jednáním vedení naší společnosti s dodavatelem energií se nám nakonec podařilo na konci minulého roku zafixovat cenu zemního plynu pro první kvartál roku 2022 (běžně se fixuje po kvartálech), nicméně další kvartály tohoto roku nám (a ani nikomu jinému) již nebylo umožněno zafixovat, a to bez ohledu na naše smluvní ujednání, právě v důsledku současné krize a souvisejícího stavu na burze“, a dále že
 - „dobrou zprávou však je, že obě komodity máme předjednány a zasmluvněny na celý rok 2022. Proto, dokud obě komodity fyzicky „potečou“ a budou dostupné, můžeme Vám je bez problému

zajistit, a to minimálně do konce tohoto roku. Bohužel však jediná možnost, jak tohoto dosáhnout, je dodávání za spotové ceny.“

Z uvedeného vyplývá, že účastník řízení komoditou smluvně disponoval, ač se její cena změnila, a dodávky tedy mohl fyzicky (fakticky) uskutečnit.

- [52] Nenastala tedy žádná objektivní překážka, která by způsobila, že by plyn nebylo možné fyzicky (fakticky) dodat zákazníkům, ať už účastníkem řízení, k čemuž se smluvně zákazníkům zavázal, případně jiným obchodníkem s plynem, což je zřejmé i z toho, že počínaje dnem 16. září 2022 začali do předmětných odběrných míst dodávat plyn jiní obchodníci s plynem (tzn. plnění nebylo vázáno na osobu konkrétního dlužníka, neboť plnění mohl provést kterýkoliv obchodník s plynem, s nímž by zákazníci uzavřeli příslušné smlouvy). Stejně tak se plnění nestalo zákonem zakázané.
- [53] Správní orgán má tedy za to, že posuzovaný aspekt nebyl v daném případě splněný, neboť zde byla dána subjektivní překážka pro účastníka řízení, a to zvýšení ceny, za kterou účastník řízení plyn nakupoval od svého dodavatele (účastník řízení uvedl v oznámeních o zániku závazku, že v červenci 2022 byla velkoobchodní cena plynu ve výši █████ Kč/MWh a ke dni 31. srpna 2022 ve výši █████ Kč/MWh), zatímco se zákazník měl smluvně dohodnoutou cenu fixní (v případě společnosti TEPLO Břeclav s.r.o. ve výši █████ Kč/MWh bez DPH a v případě společnosti TEPLO VRBNO s.r.o. ve výši █████ Kč/MWh bez DPH, obě pro rok 2022). Zvýšením velkoobchodní ceny plynu tedy došlo k vyšším nákladům účastníka řízení při plnění závazku, než jaké předpokládal a očekával v době vzniku závazku.
- [54] Vyšší nákladnost plnění nic nemění na tom, že dluh (závazek) je i nadále objektivně splnitelný. Právní následky vztahující se k nemožnosti plnění jsou totiž zákonem vyloučeny právě u subjektivní nemožnosti plnění (i hospodářské nemožnosti plnění pro dlužníka), neboť v těchto případech není plnění pro každého fakticky a právně nemožné. Pouze vyžaduje na dlužníkovi vynaložení zvýšené námahy, větších nákladů nebo zajištění pomocí jiné osoby.
- [55] Pro úplnost musí správní orgán také ještě posoudit poslední aspekt, a to zda je nesplnitelnost dluhu (závazku) trvalá, neboť nemožné plnění není takové, které lze splnit až po určené době. Trvalost je nutné posuzovat k okamžiku vzniku překážky s ohledem na pravděpodobnostní charakter poznání – podle zkušeností a normálního průběhu věci se překážka musí jevit tak, že bude trvat po celou dobu plnění. Správní orgán má za to, že v danou dobu byla překážka (zvýšení ceny plynu) způsobitelná vyvolat u účastníka řízení zdání trvalosti po celou dobu trvání jeho závazku vůči zákazníkům.
- [56] S ohledem na výše uvedené dospěl správní orgán k závěru, že v posuzovaném případě nebyla naplněna zákonná definice následné nemožnosti plnění ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku, neboť závazek účastníka řízení dodávat do odběrných míst zákazníkům plyn byl i přes větší náklady nadále splnitelný, a tedy ke dni 31. srpna 2022 nedošlo k zániku závazků účastníka řízení ze smluv vůči zákazníkům pro tvrzenou následnou nemožnost plnění ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku.
- [57] Správnímu orgánu není známo, že by nastala jiná, právně relevantní skutečnost, která by měla za následek zánik závazku účastníka řízení dodávat zákazníkům do jejich odběrných míst plyn.
- [58] Je tedy nutné konstatovat, že posuzovaná situace není podřaditelná pod neoprávněný odběr plynu ve smyslu ust. § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona, tedy nejednalo se o odběr plynu, kdy by právní důvod odpadl.
- [59] Správnímu orgánu také není známo, že by nastala jiná, právně relevantní skutečnost, která by byla podřaditelná pod některou ze zbylých definic neoprávněného odběru plynu ve smyslu ust. § 74 odst. 1 písm. b) až g) energetického zákona. Ostatně účastník řízení žádnou takovou skutečnost ani neuváděl, naopak výslovně ve vyjádření ze dne 24. dubna 2023 (založeno pod č. j. 15816-12/2022-ERU) uvedl, že nikdy jakkoli nepopíral, že k ukončení smluv došlo způsobem uvedeným v oznámení o zániku závazku, ani nikdy neuváděl žádný jiný důvod ukončení dodávek. S ohledem na dříve uvedené lze tedy uzavřít, že nenastala žádná právem aprobovaná skutečnost, v důsledku které by došlo k zániku závazku účastníka řízení vůči zákazníkům.

- [60] I přes to však účastník řízení přestal vůči zákazníkům plnit svůj závazek ze smluv, když dne 14. září 2022 zadal prostřednictvím informačního systém operátora trhu požadavky provozovateli distribuční soustavy na zkrácení dodávek plynu ve smyslu ust. § 114 vyhlášky č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, v rozhodném znění, do předemných odběrných míst zákazníků. Ke zkrácení dodávek plynu fakticky došlo dne 15. září 2022 (tzn. od 16. září 2022 již účastník řízení nedodával plyn do předemných odběrných míst zákazníků).
- [61] S ohledem na to, že účastník řízení zadal požadavky na zkrácení dodávek plynu do informačního systému operátora trhu vždy s uvedením důvodu, že byla dána výpověď ve smyslu ust. § 11a odst. 4 nebo dle ust. § 11b odst. 1 energetického zákona (ve výpisech z informačního systému operátora trhu je totiž jako důvod zkrácení vždy uvedeno „Z2 – výpověď smlouvy dle § 11a odst. 4 nebo § 11b odst. 1 EZ“), zabýval se správní orgán pro úplnost i tím, zda skutečně došlo k výpovědi zákazníků, v důsledku kterých by závazky ze smluv přece jen zanikly.
- [62] Podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona platí, že pokud spotřebitel nebo podnikající fyzická osoba uvedená v odstavci 1 předemného ustanovení nesouhlasí se zvýšením ceny nebo se změnou jiných smluvních podmínek, jsou oprávněni bez postihu vypovědět závazek ze smlouvy kdykoliv do desátého dne přede dnem účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek, přičemž taková výpověď je účinná ke dni bezprostředně předcházejícímu den účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Lhůta je zachována, je-li v jejím průběhu odesláno oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence.
- [63] Podle ust. § 11b odst. 1 energetického zákona je spotřebitel oprávněn bez postihu vypovědět závazek ze smlouvy o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, kterou při změně dodavatele uzavřel distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory držitele licence, kdykoliv do patnáctého dne po zahájení dodávky elektřiny nebo plynu. Lhůta je zachována, je-li v jejím průběhu odesláno oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence. Výpovědní doba činí 15 dnů a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi.
- [64] Pro daný případ nejsou tato ustanovení příhodná, neboť opravňují vypovědět závazek pouze spotřebitele a/nebo podnikající fyzické osoby uvedené v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona jakožto zákazníky, nikoliv právnické osoby, kterými dotčení zákazníci jsou. Z jednotlivých vyjádření zákazníků, která učinili v rámci jednání s účastníkem řízení o zvýšení ceny [v případě společnosti TEPLA VRBNO s.r.o. viz vyjádření ze dne 17. března 2022 (založeno pod č. j. 17340-5/2022-ERU) a v případě společnosti TEPLA Břeclav s.r.o. viz zejména vyjádření ze dne 17. března 2022 (založeno pod č. j. 15816-5/2022-ERU)], navíc zcela jasně vyplývá, že jejich vůlí bylo, aby v dodávkách plynu pokračoval účastník řízení za podmínek (resp. za cenu) sjednaných ve smlouvách, nikoliv smlouvu vypovědět. V rámci správního řízení nebylo ani zjištěno, že by zákazníci učinili jakékoliv právní jednání směřující k výpovědi smlouvy.
- [65] Je tedy zřejmé, že ani jedna ze situací predikovaná uvedenými ustanoveními nenastala. Jak již bylo dříve uvedeno, účastník řízení přistoupil ke zkrácení dodávek plynu do uvedených odběrných míst jako k následovnému kroku po oznámení zániku závazku zákazníkům z důvodu domnělé následné nemožnosti plnění ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku, ačkoliv znaky následné nemožnosti plnění nebyly naplněny. Důvodem pro zkrácení dodávek plynu tedy nebylo ani vypovězení smlouvy zákazníky.
- [66] Správní orgán uzavírá, že účastník řízení nebyl oprávněn dne 14. září 2022 podat žádosti o zkrácení dodávek plynu, v důsledku čehož došlo dne 15. září 2022 k přerušení dodávek plynu do předemných odběrných míst zákazníků, přestože zde nedocházelo k neoprávněnému odběru plynu. Správní orgán má proto za to, že účastník řízení (obchodník s plynem) postupoval v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

IV. IV. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [67] Účastník řízení v rámci správního řízení uvedl, že je přesvědčen, že nemožnost plnění byla zcela objektivní, neboť má za to, že všechny subjekty v České republice zastavily prodej elektřiny a plynu s tím, že nikdo nevěděl, jak se bude celá situace vyvíjet, a že burza, na níž se nakupují komodity, se úplně zhroutila a nebylo možné komoditu nakoupit ani jakkoli zafixovat. Ač si je Úřad vědom, že situace v dané době byla komplikovaná a v jistých aspektech nejistá, tak nemůže přisvědčit tvrzení účastníka řízení – v České republice nedošlo ke zhroutení burzy či k zastavení prodeje elektřiny a/nebo plynu. Následky tak, jak je popisuje účastník řízení (včetně krachu mnohých obchodníků s předmětnými komoditami), by byly fatální pro celý energetický trh v České republice, a tomu tak rozhodně nebylo. Zřejmým důsledkem nastalé situace bylo ovšem zvýšení ceny komodit, jak už ostatně správní orgán výše konstatoval.
- [68] Ze skutečnosti, že účastník řízení jeho dodavatel v dané době neumožnil nákup plynu za fixní cenu i přes to, že ji měl smlouvenou, pak odvozuje účastník řízení své právo na modifikaci smluv se zákazníky na spotové ceny, stejně tak objektivní nemožnost plyn za nezměněných podmínek dále dodávat. K tvrzené „objektivní nemožnosti dodávat plyn“ se správní orgán již vyjadřoval (viz body [50] až [54] tohoto rozhodnutí), kdy s ohledem na ust. § 2006 odst. 1 větu druhou občanského zákoníku dospěl k závěru, že vyšší nákladnost plnění nezpůsobuje právní následky vztahující se k následné nemožnosti plnění, neboť vyšší náklady jsou pouze subjektivní překážkou a podnikatelským rizikem subjektu.
- [69] Zde je ovšem nutné poukázat i na to, že účastník řízení se dobrovolně vystavil zvýšené míře rizika možné změny podmínek, když předmětné smlouvy se zákazníky uzavřel již v první polovině roku 2020, ovšem s účinností až od 1. ledna 2022. Jakožto držitel licence na obchod s plynem měl být účastník řízení schopen jednat se znalostí a pečlivostí tohoto oboru a dle standardů požadovaných ust. § 5 občanského zákoníku či ust. § 11 odst. 1 písm. d) energetického zákona a co nejdůkladněji a nejpečlivěji vyhodnotit a zvážit rizika, která slibem takto vzdáleného plnění podstupoval. Každý podnikatel musí volit takovou obchodní strategii, aby byl schopen plnit své závazky.
- [70] Účastník řízení dále v rámci správního řízení uvedl, že postupoval v souladu se stanovisky dvou na sobě nezávislých advokátních kanceláří, ze kterých dle něj plyne, že opravdu došlo ke změně okolností, že byl oprávněn vyzvat k modifikaci smluv, nebyl odpovědný z titulu vyšší moci za případné přerušení dodávek a že smlouvy o dodávkách mohly zaniknout z důvodu nemožnosti plnění.
- [71] Správní orgán se podrobně seznámil s předloženými posudky advokátních kanceláří (viz posouzení společnosti [REDACTED], ze dne 11. března 2022 a memorandum společnosti [REDACTED], ze dne 15. března 2022, oboje založeno pod č. j. 15816-12/2022-ERU) a konstatuje, že předmětem obou posudků je posouzení, zda je účastník řízení oprávněn domáhat se vůči zákazníkům (velkoobděratelům) obnovení jednání o smlouvě a změně smlouvy ve smyslu ust. § 1764 a násl. občanského zákoníku a zda se účastník řízení zproští povinnosti k náhradě škody za případné neplnění povinností z nezměněných smluv z důvodu mimořádné nepředvídatelné a nepřekonatelné překážky vzniklé nezávisle na jeho vůli ve smyslu ust. § 2913 odst. 2 občanského zákoníku. Možnost případného využití následné nemožnosti plnění ve smyslu ust. § 2006 občanského zákoníku je zmíněna pouze zcela okrajově v jednom z předložených posudků (viz bod 3.9 memoranda společnosti [REDACTED]).
- [72] Správní orgán konstatuje, že právní názory či postupy uvedené v předložených posudcích lze implementovat pouze do soukromoprávních vztahů kontrahentů příslušných smluv či dotčených osob, nikoliv však do veřejnoprávní oblasti práva, kterou správní trestání je. Posouzení, zda účastník řízení byl či nebyl oprávněn domáhat se vůči zákazníkům obnovení jednání o smlouvě ve smyslu ust. § 1765 občanského zákoníku, není pro posouzení projednávané věci nikterak relevantní. Stejně tak co se týče aplikace ust. § 2913 odst. 2 občanského zákoníku, tak toto není možné ve správním řízení o přestupku uplatnit. Uvedené ustanovení je totiž čistě soukromoprávního charakteru a lze ho uplatnit pouze jako liberační důvod při posuzování náhrady škody vzniklé druhé smluvní straně nebo osobě, jejímž zájmu mělo splnění ujednané povinnosti zjevně sloužit, porušením smluvní povinnosti.

- [73] V komentáři k občanskému zákoníku [viz HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1224, marg. č. 26.] se uvádí, že přísnější odlišení nemožného a na druhé straně možného, byť namáhavějšího plnění je v občanském zákoníku podtrženo i tím, že je zakotvena výslovná úprava změny okolností a narušení smluvní rovnováhy, a to v ust. § 1765 a násl. občanského zákoníku. Právě skrze tuto konstrukci zvláště hrubého nepoměru pramenícího z enormního nárůstu nákladnosti plnění je možno reagovat na situace obtížného, ale stále ještě možného plnění.
- [74] Správní orgán dodává, že účastník řízení sice vyvolal, jak mu bylo předloženými posudky doporučováno, v březnu 2022 obnovení jednání se zákazníky ve smyslu ust. § 1765 občanského zákoníku, neboť měl za to, že je podstatnou změnou okolností (a to neúměrným zvýšením nákladů plnění) dán zvláště hrubý nepoměr v jejich právech a povinnostech, nicméně již, když jednání nevedla k dohodě, nepřistoupil k dalšímu, právem aprobovanému kroku, a to k podání návrhu k soudu ve smyslu ust. § 1766 občanského zákoníku za účelem obnovení rovnováhy práv a povinností smluvních stran závazku, nebo zrušení závazku. Účastník řízení právem aprobovaným způsobem nejednal, namísto toho přistoupil k dovozování nemožnosti plnění dle ust. § 2006 občanského zákoníku a ukončení dodávek plynu do předemných odběrných míst, tj. k nejcitelnějšímu kroku pro zákazníky, kteří se sami ničeho nedopustili, pouze trvali na dodržení sjednaného závazku účastníkem řízení.
- [75] Jelikož se účastník řízení v několika vyjádřeních odvolával na vyšší moc, považuje správní orgán za příhodné vyjádřit se i k tomuto. Vyšší moc (*vis maior*) je právní pojem označující mimořádnou, nepředvídatelnou a neodvratitelnou událost, která má za následek nemožnost splnění právní povinnosti. V občanském zákoníku sice není výslovně definována, ale její principy se uplatnění například v ust. § 2913 odst. 2 občanského zákoníku, na základě kterého se škůdce zproští povinnosti k náhradě, prokáže-li, že mu ve splnění povinnosti ze smlouvy dočasně nebo trvale zabránila mimořádná nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli.
- [76] Obecně lze sice za vyšší moc považovat válečný konflikt, ale válečný konflikt v posuzovaném případě není primárním důvodem nemožnosti účastníka řízení splnit svůj závazek. Primárním důvodem je zde jeden z důsledků válečného konfliktu, a to zvýšení ceny plynu, které nezpůsobilo nemožnost plnění, ale pouze ztížilo plnění nutností vynaložit vyšší finanční prostředky, což i s odkazem na ust. § 2006 odst. 1 věty druhé občanského zákoníku není nemožným plněním.
- [77] Ve smlouvách o sdružených službách dodávky plynu se zákazníky (konkrétně článek 7 smlouvy se společností TEPLA Břeclav s.r.o. a článek 8 smlouvy se společností TEPLA VRBNO s.r.o.) je ujednání týkající se neplnění z důvodu vyšší moci, které opravňuje subjekt dočasně přerušit plnění povinnosti k dodání či odběru plynu z důvodu okolnosti mající povahu vyšší moci. V daném případě ovšem nedošlo k okolnosti mající povahu vyšší moci, kterou si smluvní strany definovaly v bodu 2 článku 7, resp. článku 8, smluv, neboť ač lze připustit, že předemné zvýšení ceny plynu může být okolností objektivně se vymykající kontrole účastníka řízení a účastníkem řízení neodvratitelnou, tak se objektivně nejedná o okolnost způsobující neschopnost účastníka řízení plnit povinnost dodat plyn, která by nevznikla z jeho hospodářských poměrů (když se jedná o nutnost vynaložení vyšších finančních prostředků za účelem zajištění dodávek plynu do odběrných míst zákazníků).
- [78] Co se týče přesvědčení zákazníka, že závažný důsledek (tj. skutečnost, že zákazníkům přestal dodávat plyn) nebyl způsoben účastníkem řízení, ale zákazníky, kteří ač přesto, že věděli, jaká je situace účastníka řízení, si nechávali dodávat plyn za ceny, které byly zcela neúměrné nákupním cenám spotového trhu, a své smlouvy si nenechaly modifikovat, tak toto je zcela liché. Přehazování odpovědnosti účastníka řízení za své jednání a jeho podnikatelského rizika na zákazníky je zcela neakceptovatelné. Účastník řízení je v daném vztahu tou osobou, která se zavázala k dodávkám plynu zákazníkům za stanovenou cenu. Skutečnost, že účastník řízení není sto dostát svému závazku z důvodu vyšší finanční náročnosti, na níž se zákazníci odmítají podílet a nepřistoupí tedy na modifikaci smlouvy, nezakládá účastníku řízení právo přerušit zákazníkům dodávky plynu do jejich odběrných míst uvedeným způsobem. Zakládá to ovšem právo účastníka řízení domáhat se modifikace smluv soudně

ve smyslu ust. § 1766 občanského zákoníku (viz také body [73] a [74] tohoto rozhodnutí), což účastník řízení ale neučinil.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku

- [79] Správní orgán má za prokázané, že výše popsaným jednáním účastníka řízení jakožto držitele licence č. 2415333579 na obchod s plynem byla naplněna formální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, neboť účastník řízení 33 dílčími útoky přerušil v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona dodávky plynu zákazníkům, když dne 14. září 2022 zadal provozovateli distribuční soustavy (prostřednictvím informačního systému operátora trhu) 33 požadavků na zkrácení dodávek plynu, v důsledku čehož dne 15. září 2022 ukončil dodávky plynu do 26 odběrných míst společnosti TEPLŮ Břeclav s.r.o. a do 7 odběrných míst společnosti TEPLŮ VRBNO s.r.o., přestože v uvedených odběrných místech nedocházelo k neoprávněnému odběru plynu.
- [80] K právní kvalifikaci jednání účastníka řízení jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí, že na posouzení se užije definice obsažená v ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve kterém se uvádí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož (i) jednotlivé dílčí útoky (ii) vedené jednotným záměrem (iii) naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, (iv) jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [81] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona má za kumulativně splněné, když (i) se jedná o 33 dílčích útoků – skutků spočívajících v zadání požadavku na zkrácení dodávek plynu do 33 odběrných míst zákazníků, (ii) tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem, a to ve snaze ukončit finančně nevýhodné dodávky plynu poskytované účastníkem řízení do uvedených odběrných míst, (iii) tyto dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, (iv) tyto dílčí útoky byly provedeny stejným způsobem (tj. zadáním požadavků na zkrácení dodávek plynu do předem určených odběrných míst prostřednictvím informačního systému operátora trhu) a jsou spojeny blízkou souvislostí časovou (tj. účastník řízení dílčí útoky učinil v jeden den, a to dne 14. září 2022), jakož i souvislostí v předmětu útoku (vůči spolehlivé dodávce plynu do odběrných míst zákazníků).
- [82] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného přestupku.
- [83] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba také vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [84] V daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení zájmu na spolehlivé dodávce plynu, neboť účastník řízení svým jednáním přerušil dodávku plynu do 33 odběrných míst zákazníků, aniž by mu svědčilo právo tak učinit. U takto významných komodit (tj. u dodávek energií) má správní orgán za to, že neoprávněné přerušování dodávek je samo o sobě natolik škodlivým jednáním, které

postačuje k naplnění materiální stránky uvedeného přestupku. Přerušení dodávky plynu bez splnění zákonných předpokladů vystavuje zákazníky nebezpečí zneužívání tohoto práva ze strany obchodníků s plynem, neboť by se otevřela možnost ukončovat dodávky plynu například jen proto, že to dodavateli bude obchodně vyhovovat. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv a právní jistoty zákazníků.

- [85] S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že jednání účastníka řízení spočívající v přerušení dodávek plynu do 33 odběrných míst zákazníků dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona.

IV. VI. Odpovědnost za přestupek

- [86] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkané přestupky nebo některý z nich neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, ani z vyjádření účastníka řízení nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaného přestupku.
- [87] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Bylo tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti (tedy v době, kdy byl obchodníkem s plynem) počínal tak, aby neporušil povinnosti dané mu energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.
- [88] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsaným jednáním dopustil spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona a je za něj také odpovědný.

V. Uložení správního trestu

- [89] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [90] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází do úvahy co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku příležitý, a to zejména s ohledem na jeho povahu a závažnost ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [91] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [92] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

- [93] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona lze za přešupek podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) téhož zákona uložit pokutu do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [94] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přešupky k povaze a závažnosti přešupku a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě přihlédl správní orgán při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele, resp. k jeho majetkovým poměrům.
- [95] Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přešupky považuje přerušení dodávek plynu, ač k nim byl účastník řízení smluvně vázán, za velmi závažné, neboť trh s touto komoditou vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je totiž charakterizován velmi oslabeným postavením zákazníků vůči dodavatelům. Zákazníci byli účastníkem řízení postaveni před situaci, kdy museli v krátkém čase pro svá odběrná místa zajistit nového dodavatele plynu, ač mohli důvodně s ohledem na ust. § 1759 občanského zákoníku očekávat, že jim účastník řízení zajistí dodávky plynu do 31. prosince 2022 v případě společnosti TEPLA VRBNO s.r.o. a do 31. prosince 2023 v případě společnosti TEPLA Břeclav s.r.o. tak, jak se účastník řízení zavázal ve smlouvách o sdružených službách dodávky plynu.
- [96] Co se týče významu a rozsahu následků přešupku ve smyslu na ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přešupky, tak následky nebyly zanedbatelné, když se nezákonný postup účastníka řízení dotkl celkem 33 odběrných míst, konkrétně (i) 26 odběrných míst společnosti TEPLA Břeclav s.r.o., která dodaný plyn používala pro výrobu tepla, které dodávala do domácností a dalším subjektům ve městě Břeclavi (viz přípis ze dne 24. března 2022, č. j. 15816-5/2022-ERU), a (ii) 7 odběrných míst společnosti TEPLA VRBNO s.r.o., která dodaný plyn následně používala pro výrobu tepla, včetně ohřevu teplé vody, které dodávala do více než 700 domácností, do všech základních škol, mateřských škol a několika ordinací lékařů, vše v obci Vrčno pod Pradědem (viz přípis ze dne 30. září 2022, č. j. 17340-1/2022-ERU). Jednání účastníka řízení tak mělo potenciál ohrozit dodávku tepla pro značné množství domácností a jiných institucí, což je okolnost svědčící pro vyšší závažnost vytykaného jednání. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů energií totiž docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, právní jistota zákazníka by zde neměla své místo.
- [97] Ke skutečnosti, že odběrná místa zákazníků dle výpisů z informačního systému operátora trhu fakticky nezůstala bez dodavatele plynu, když již od 16. září 2022 jsou v odběrných místech evidováni noví obchodníci s plynem, nepřihlíží jako ke snižující závažnosti přešupku, neboť minimalizace případných škod, kdy by odběrná místa zákazníků zůstala zcela bez dodávek plynu, proběhla nezávisle na vůli účastníka řízení.
- [98] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dodával plyn do odběrných míst zákazníků se značnou ztrátou, neboť komodu nakupoval za několikanásobně vyšší velkoobchodní cenu, než byla cena obvyklá v téže dobu předchozí roky, zatímco se zákazník měl smluvně dohodnutou cenu pevnou. Aby nadále neprohluboval svou ekonomickou ztrátu, přistoupil účastník řízení k přerušení dodávek plynu do odběrných míst zákazníků (ovšem právem neaprobovaným postupem) a vstupem do insolvenčního řízení. K uvedeným okolnostem správní orgán v novém projednání věci nepřihlížel jako ke snižující závažnosti projednávaného přešupku ve smyslu ust. § 38 písm. d) zákona o odpovědnosti za přešupky (při ukládání sankce k nim správní orgán nepřihlížel vůbec - tedy ani jako je snižující, ani jako ke zvyšující závažnosti přešupku). Účastník řízení se totiž dobrovolně vystavil zvýšené míře rizika možné změny podmínek, když smlouvy se zákazníky uzavřel již v první polovině roku 2020, ovšem s účinností až od 1. ledna 2022. Jakožto držitel licence na obchod s plynem (v posuzované době) měl být účastník řízení schopen jednat se znalostí a pečlivostí tohoto oboru a co nejdůkladněji a nejpečlivěji vyhodnotit a zvážit rizika, která slibem takto vzdáleného plnění podstupoval. Správní orgán sice považuje za nesporné, že plnění závazků vůči zákazníkům bylo pro účastníka řízení nevýhodné, nicméně neopravňuje to účastníka řízení k porušení smlouvy, potažmo

18 právních předpisů. Co se týče vstupu účastníka řízení do insolvence, toto správní orgán taktéž nehodnotí jako okolnost snižující závažnost projednávaného přestupku, neboť v případě, kdy subjekt splňuje podmínky pro prohlášení úpadku, je jeho povinností podat insolvenční návrh. V opačném případě by totiž mohl subjekt v určitých případech odpovídat i trestněprávně.

- [99] Závažnost přestupku je ve smyslu ust. § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky zvýšena počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku – zde se konkrétně jednalo o 33 dílčích útoků. Takový počet považuje správní orgán za vyšší, když v praxi se setkává u obdobných přestupků spíše s jednotlivými porušeními.
- [100] Co se týče skutečnosti, že účastník řízení již není držitelem licence na obchod s plynem (viz bod [13] tohoto rozhodnutí), tak je nutné konstatovat, že od spáchání vytýkaného jednání uplynula již delší doba a účastník řízení aktuálně činnost obchod s plynem nevykonává, což správní orgán vyhodnotil ve prospěch účastníka řízení, neboť zejména z hlediska represivního není uložení sankce tak účinné, jako kdyby tuto činnost vykonával i nadále a mohl se potenciálně opět dopustit obdobného protiprávního jednání (viz také dále).
- [101] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že se účastník řízení přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [102] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [103] Co se týče osoby pachatele přestupku vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [104] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [105] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená,

19 že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.

- [106] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou osobních a majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [107] Správnímu orgánu je z listin založených ve Sbírce listin ohledně účastníka řízení, konkrétně z Rozvahy a Výkazu zisku a ztráty ke dni 29. února 2024 (založeny pod zn. [REDACTED]), známo, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodej zboží ve výši [REDACTED] Kč (v předchozím účetním období ve výši [REDACTED] Kč) a výsledku hospodaření ve výši [REDACTED] Kč (v předchozím účetním období ve výši [REDACTED] Kč), přičemž čistý obrát za účetní období činil [REDACTED] Kč (v předchozím účetním období [REDACTED] Kč). Neuhrazená ztráta minulých let činila ke dni 29. února 2024 částku ve výši [REDACTED] Kč, účastník řízení k uvedenému datu disponoval aktivy ve výši [REDACTED] Kč, z toho peněžními prostředky ve výši [REDACTED] Kč, a vlastním kapitálem ve výši [REDACTED] Kč.
- [108] Co se týče osobních a majetkových poměrů, účastník řízení poukázal (založeno pod č. j. 15816-38/2022-ERU) na své skončené insolvenční řízení, kdy součástí reorganizačního plánu bylo vyčlenění veškerého majetku účastníka řízení do jednotlivých společností s ručením omezením v holdingu, a to na základě smluv o převedení části závodu. Tyto smlouvy byly dle sdělení účastníka řízení ještě v roce 2024 realizovány. Na základě těchto smluv měli přejít všichni zaměstnanci, smlouvy, movité či nemovité věci a veškerý majetek právě na nástupnické společnosti. Účastník řízení již tedy nemá žádné zaměstnance, nevykonává žádnou obchodní činnost ani nemá žádné příjmy, ze kterých by případnou pokutu, kterou mu Úřad uloží, hradil.
- [109] Správní orgán nepovažuje tvrzené utlumení podnikatelské činnosti účastníka řízení jako celku (či utlumení divize „Energie“) ani proběhlé insolvenční řízení, kdy navíc úpadek účastníka řízení byl řešen reorganizací (nikoliv likvidačním způsobem jako je například konkurs), za natolik významnou okolnost, která by odůvodnila závěr o možném likvidačním potenciálu zamýšlené pokuty. Zamýšlená výše pokuty není dle správního orgánu v takové výši, která by byla způsobitelná sama o sobě přivodit účastníku řízení platební neschopnost či jej donutit ukončit podnikatelskou činnost, když dle svého vyjádření účastník řízení již nevykonává žádnou obchodní činnost (nezávisle na výši případné pokuty udělené Úřadem).
- [110] Správní orgán zdůrazňuje, že při výměře pokuty bere v potaz povahu činnosti účastníka řízení (viz také bod [100] tohoto rozhodnutí) a taktéž i uváděné osobní a majetkové poměry účastníka řízení. Nutno ovšem podotknout, že se jedná pouze o jeden z řady aspektů, ke kterým musí správní orgán přihlídnout při určení druhu správního trestu a jeho výměry (viz ust. § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky).
- [111] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a osobních a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
- [112] Uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí, a nelze tedy uvažovat o její nepřiměřenosti, a to i ohledem na to, že správní orgán její výši vnímá toliko jako symbolickou ve vztahu k povaze a závažnosti vytykaného jednání, neboť ve významné míře přihlédl k osobním a majetkovým poměrům účastníka řízení.
- [113] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty také za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu

s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Správní orgán dále poznamenává, že pokuta ve stanovené výši naplňuje zejména funkci preventivní, když represivní funkce pokuty ve smyslu bodu [105] tohoto rozhodnutí může být v daném případě pouze minimální, neboť účastník řízení již není držitelem licence na obchod s plynem a tuto činnost fakticky již nevykonává (i toto bylo při určení výměry pokuty zohledněno).

- [114] Pokud by účastník řízení seznal, že není v jeho možnostech uhradit pokutu jednorázově, poukazuje správní orgán na to, že podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [115] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.
- [116] Co se týče poukazu účastníka řízení na ust. § 170 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v rozhodném znění (dále jen „insolvenční zákon“), z něhož účastník řízení dovozuje, že nebude povinen případnou pokutu uloženou Úřadem uhradit, tak tento názor Úřad rozhodně nesdílí. Ust. § 170 insolvenčního zákona stanovuje typy pohledávek, které se v insolvenčním řízení neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku, kdy pokuta za správní delikt by byla podřaditelná pod ust. § 170 písm. d) téhož zákona. Nutno ovšem podotknout, že se jedná o pohledávky, které se pouze neuspokojují v insolvenčním řízení. Tyto pohledávky bez dalšího nezanikají, dluh dlužníka trvá i nadále. Odhlédne-li správní orgán od uvedeného, tak stěžejní ovšem je, že v daném případě nebyla sankce za přestupek dosud účastníku řízení pravomocně uložena, tudíž pohledávka dosud ani nevznikla, a tedy nemohla ani zaniknout (ať už pohledávka, nebo její vymahatelnost) jako důsledek pravomocně skončeného insolvenčního řízení.

VI. Náklady řízení

- [117] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v rozhodném znění, a ust. článku II vyhlášky č. 145/2024 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč, neboť předmětné správní řízení bylo zahájeno před 1. červencem 2024.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vanda Míková, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost NWT a.s.